

๗

การบริหารธุรการและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

นาง วรินทร วัชรสิงห์

004228

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุดมศักดิ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาระบบทรัพยากร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

BUSINESS AND FINANCE MANAGEMENT OF ELEMENTARY
DEMONSTRATION SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Varintra Vatcharasingh

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวขอวิทยานิพนธ์	การบริหารธุรการและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
โดย	นาง วนิทรา วัชรลิงห์
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ออมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เข้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบัญชีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เจรยอด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ออมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิรา สุวรรณ์พันธุ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์

การบริหารธุรการและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับ
ประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิติ

นาง วนิ莎 วัชรสิงห์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ออมรัชัย ตันติเมธ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาแนวทางบริหารด้านธุรการและการเงินในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการบริหารธุรการและการเงินในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
- เพื่อเปรียบเทียบงานบริหารธุรการและการเงินในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามความเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านธุรการและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหารจำนวน 16 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงานจำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากตำราและเอกสารการวิจัย

ที่เกี่ยวของ แล้วนำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำไปทดสอบกับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขแบบสำรวจแล้วจึงนำไปใช้จริง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจไป 70 ชุด และได้รับแบบสำรวจที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 การส่งและรับแบบสำรวจนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง หลังจากการรวมข้อมูลแล้ว ได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่าที - เทส (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ก. สถานภาพของผู้คอมเมนต์แบบสำรวจ

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง บริหารหรือปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิตระหว่าง 1 - 5 ปี โดยทั่วไปจะบริหารหรือปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตเพียงแห่งเดียว ระดับคุณวุฒิของผู้คอมเมนต์แบบสำรวจอยู่ในระดับคำกว่าปริญญาตรี ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจะมีประสบการณ์ในการบริหารหรือปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 - 5 ปี

ข. งานบริหารธุรกิจและการเงิน

1. การปฏิบัติงานบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาได้ปฏิบัติงานบริหารธุรกิจและการเงินด้านธุรกิจ การเงิน และพัสดุครุภัณฑ์ อよู่ในระดับมาก

2. ปัญหาในการบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ความความเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีประเด็นสำคัญ ๆ พอสรุปได้คือ ห้องสองกลุ่มนี้มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียน

ສາທິກະລຸນາປະປະດົມຄືກໍາຄວາມເພີ່ມຄວາມສົນໃຈໃຫ້ກັບພົນບໍລິຫານກາງກວາຈ
ສອນບໍ່ຜູ້ໃຈຢ່າງເງິນໄຍນ້ໃນ ໂດຍປົງປັນຕົວໃຫ້ສົມ່າເສັນອານາກໜີ້ນ ແລະຄວາມປົງປັນຕົງພົນບໍລິຫານ
ພື້ນຖານກົງລັບທຳນາກຈຳທຳທີ່ຫຼັງອຸປ່ຽນແລະຄຽງແຫຼ່ງທີ່ອອກຈາກບໍ່ຜູ້ໃຈແລະກາຮັດການທັກແທນ
ກັບພົນບໍລິຫານກາງສ່ອນມ່າງຸ່ງອຸປ່ຽນແລະຄຽງແຫຼ່ງທີ່ໃຫ້ມາກຍິ່ງໜີ້ນ ນອກຈາກນີ້ອັນນີ້ມີຜູ້ຫາວຸ່ນ ຈະ
ອີກ ເຊັ່ນ ຜູ້ປົງປັນຕົງພົນບໍລິຫານມີຄວາມອົກທຸນ ຜູ້ປົງປັນຕົງພົນບໍລິຫານຍັງໄຟກ່ອຍແນ່ໃຈໃຫ້ຫຼັກ
ແລະຄວາມຮັບຜິດຂອບຂອງຄົນເອງ ຂາດຄຽງແຫຼ່ງທີ່ຈໍາເປັນ ເປັນທັນ

3. ເປົ້າຍບໍ່ເຫັນພົນບໍລິຫານຫຼັກການແລະກາງເຈີນໂຮງເວັບໄນສາທິກ
ຮະຄົມປະປະດົມຄືກໍາໃນກຸງເທິນທານຄຣ ດາມຄວາມເຫັນຂອງຜູ້ປົງປັນຕົງພົນບໍລິຫານ
ປາກງວ່າທັງສອງຄຸນມີຄວາມເຫັນສອກຄົດອັນກັນທຸກກຳນົດ ກຳຕ່າງກີ່ອ ໄນມີຄວາມແຕກຕາງ
ອຍ່າງນີ້ນັຍສຳຄັງໃນພົນບໍລິຫານຫຼັກການແລະກາງເຈີນໃນຄັນ ຫຼັກການ ກາງເຈີນ ແລະ
ພື້ນຖານກົງລັບທຳ

ສູນຍົວຍິທຍທັນພາກ ຈຸພາລສກຮົມຫາວິທຍາລ້າຍ

Thesis Title Business and Finance Management of Elementary Demonstration Schools in Bangkok Metropolis
Name Mrs. Varintra Vatcharasingh
Thesis Advisor Assistant Professor Amornchai Tantimeth, Ph.D.
Department Educational Administration
Academic Year 1980

ABSTRACT

Objective of the Study

1. To study the Business and Finance Management in the elementary demonstration schools in Bangkok Metropolis
2. To study the problems concerning the Business and Finance Management in the elementary demonstration schools in Bangkok Metropolis,
3. To compare the opinions of administrators and practitioners about the Business and Finance Management in the elementary demonstration schools in Bangkok Metropolis.

Method of study

The population of this study consists of 16 administrators and 54 practitioners in elementary demonstration schools in Bangkok Metropolis. The instrument used in this inquiry was a questionnaire

constructed by the researcher from extensive analysis of related literature and consultation with experts prior to the pretest. Seventy questionnaires (100 percent) were completed and returned. Questionnaires were collected by the researcher. Data were analyzed by the usage of percentage, Mean, Standard deviation and t - test.

Research Findings

A. Personal Status.

Most of administrators and practitioners are female, 1 - 5 years of working in the demonstration schools. Generally, they worked in the demonstration school only. The average educational qualification of both groups were under bachelor's degree. Most administrators and practitioners had 1 - 5 years of working experience.

B. Business and Finance Management.

1. Administrators and practitioners agreed that the elementary demonstration schools had a great deal of management in business, finance and material & equipment.

2. The majority of administrators and practitioners agreed upon the idea that more attention should be paid to

internal auditing expenditure, maintenance & repair of material & equipment and written off of obsolete material & equipment from the inventory stock and procurement of new material & equipment. There were others problems, for example, administrators lack of endurance, practitioners' uncertainty about their responsibilities, and unavailability of necessary equipment etc.

3. To compare the opinions between the administrators and practitioners in the elementary demonstration schools in Bangkok Metropolis on the administration and business and finance management. The results indicated that the administrator's and the practitioner's opinions in business administration, finance and material & equipment were not significantly different.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งล่าสุดเรื่องไกด์บุ๊กสมมูลน์ คุณความร่วมมือจากผู้มีอุปการะคุณ
หลายท่านด้วยกัน นับตั้งแต่การให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ การร่วมมือในการตอบ
แบบสำรวจ การจัดพิมพ์ และอื่น ๆ ท่านเหล่านี้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุญมี เมรยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์
รุจิระ สุกรณ์พนัญลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปานดา ใช้เที่ยวนวงศ์ พ.อ. คำรง
บุณนาค คุณ มิลินทร์ สำเภาเงิน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานโรงเรียนสาธิตระดับ
ประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร คุณ เกษฎา โภคิริ และผู้อื่นอีกจำนวนมาก
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสสืบ

(นาง วรินทร์ วัชรสิงห์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
วิธีกรรมมีประการ	๓
รายการตารางและแผนภูมิประกอบ	๗

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของบัญชา	1
รัฐบุรีสังค์ของกวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีค่าเนินการวิจัย	10
2. เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความเป็นมาของโรงเรียนสาธิตโภททวีป	12
ความเป็นมาของโรงเรียนสาธิตในประเทศไทย	16
งานบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียน	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60

3. วิธีคำนวณการวิจัยและการรวมรวมข้อมูล	71
แหล่งข้อมูลและกลุ่มประชากร	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
การวิเคราะห์ข้อมูลและคำสัตচิที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตระดับปฐมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	81
ตอนที่ 2 วิเคราะห์สถานภาพของผู้สอนแบบสำรวจ	95
ตอนที่ 3 วิเคราะห์งานบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับปฐมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามความเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน	106
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบงานบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิตระดับปฐมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามความเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน	143

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาในการบริหารงาน ธุรการและการเงินของโรงเรียน สาขิตระดับประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร	150
ตอนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบ สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหาร ธุรการและการเงินของโรงเรียน สาขิตระดับประถมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร	153
5. สรุปผลการวิจัย ยก�示 และขอเสนอแนะ	157
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	157
วิธีดำเนินการวิจัย	157
ผลการวิจัย	159
ยก�示ผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	175
ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	185
บรรณานุกรม	186
ภาคผนวก	190
ประวัติผู้เขียน	228

รายการตารางและแผนภูมิประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	ลักษณะประชากรของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร แยกตามเพศ ระยะเวลาใน การปฏิบัติงาน สถานที่ปฏิบัติงาน วุฒิทางวิชาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน ระยะเวลาของประสบการณ์ ในการทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน	72
2.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามเพศ	96
3.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามจำนวนเมืองที่บริหารหรือปฏิบัติงาน ในโรงเรียนสาธิต	97
4.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามสถานที่ปฏิบัติงาน	98
5.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามวิชาชีพ	99
6.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามประสบการณ์ในการบริหาร หรือปฏิบัติงาน (ก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน)	100
7.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามระยะเวลาที่เคยบริหาร หรือปฏิบัติงานมาก่อน	101
8.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามสถานที่ทำงานปัจจุบัน	102
9.	ผู้คอมแบนด์สำรวจแยกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานปัจจุบัน ...	103
10.	งานบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียนสาธิต ระดับประถมศึกษาก้านธุรกิจ ตามความเห็นของผู้บริหาร	107

ตารางที่

หน้า

11.	งานยินยอมรับหลักทรัพย์และการเงินของโรงเรียนสาขาวิชาศึกษาด้วย ประเมินศักยภาพทางการเงิน ตามความเห็นของผู้บริหาร	114
12.	งานยินยอมรับหลักทรัพย์และการเงินของโรงเรียนสาขาวิชาศึกษาด้วย ประเมินศักยภาพทางการเงิน ตามความเห็นของผู้บริหาร	120
13.	งานยินยอมรับหลักทรัพย์และการเงินของโรงเรียนสาขาวิชาศึกษาด้วย ประเมินศักยภาพทางการเงิน ตามความเห็นของผู้ปฏิบัติงาน	124
14.	งานยินยอมรับหลักทรัพย์และการเงินของโรงเรียนสาขาวิชาศึกษาด้วย ประเมินศักยภาพทางการเงิน ตามความเห็นของผู้ปฏิบัติงาน	131
15.	งานยินยอมรับหลักทรัพย์และการเงินของโรงเรียนสาขาวิชาศึกษาด้วย ประเมินศักยภาพทางการเงิน ตามความเห็นของผู้ปฏิบัติงาน	138
16.	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียน สาขาวิชาศึกษาด้วยการประเมินศักยภาพทางการเงิน ระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน	144
17.	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียน สาขาวิชาศึกษาด้วยการประเมินศักยภาพทางการเงิน ระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน	146
18.	การเปรียบเทียบความแตกต่างของการตอบแบบสำรวจ เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจและการเงินของโรงเรียน สาขาวิชาศึกษาด้วยการประเมินศักยภาพทางการเงิน ระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน	148

ตารางที่

19.	พฤติกรรมรายชื่อของนายริหารธุรการและการเงิน ในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ตามความเห็น ของผู้บริหาร	213
20.	พฤติกรรมรายชื่อของนายริหารธุรการและการเงิน ในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ตามความเห็น ของผู้ปฏิบัติงาน	219

แผนภูมิที่

1.	การบริหารงานในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร (ฝ่ายประถม)	84
2.	การบริหารงานในโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโตรีประสานมิตร	86
3.	การบริหารงานในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	88
4.	การบริหารงานในโรงเรียนประถมส.เชิงวิทยาลัยครุ ส่วนสุนันทา	90
5.	การบริหารงานในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครุ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	92
6.	การบริหารงานในโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครุ พิเศษรุ่งเรืองวิทยาลัยกรุง เพ็ชรบุรีวิทยาลัยกรุง	94